

AKTUELNO: SVĐ•TSĐŠI AIDS DĐ•N i mapa aktivnosti ZZJZ Vranje

29.11.2014

â€žPD%punimD% prD°znu u znD°nu, prDμvDμnciN̄ i pD%drĀci D%4sD%bD°mD° D°D%N̄Dμ Å%ivDμ sD° HIV-D%mâ€œ dD°n D%4D%upljD° ljudDμ Å̄jirD%4m svDμtD° sD° ciljDμ pD%4dizD°njD° pD%4zD%rnD%sti u vDμzi HIV pD°ndDμmiN̄Dμ i dDμmDμ mDμǞunD°rD%4dnu sD%4lidD°rnD%st. DžvD°N̄ dD°n prDμdstD°vljD° N̄DμdininstvDμnu priliD°u dD° prDμdstD°vnici vD°dD°, drĀ instituciN̄D° i N̄D°vnD%4 zdrD°vstvDμnih ustD°nD%4vD° u sD°rD°dnji sD° D%4stD°lim pD°rtnDμrimD° infD%4rmiaÅ̄ju N̄D°vnD%4st E D°tuDμlnD%N̄ DμpidDμmiD%4lD%4Å̄jD%4N̄ situD°ciN̄ i i dD° pD%4dstD°D°nu cDμlD%4D°upnu druÅ̄jtvDμnu zD°N̄Dμdnici dD° D%4bDμzbDμdi nDμdisD°riminD°tD%4rD°n i nDμD%4suÅ̄uN̄uǞti pristup D°dDμvD°tnim uslugD°mD° iz dD%4mDμnD° prDμvDμn infDμD%ciN̄Dμ, D°D°D%4 i tDμrD°piN̄ i, nDμzi i pD%4drĀci zD° D%4sD%4bDμ inficirD°nDμ HIV-D%4m.

Å̄ DžvD%4gD%4diÅ̄njD° D°D°mpD°njD° u RĐμpublici SrbijaN̄ i sDμ rDμD°lizuN̄Dμ pD%4d sD%4gD°nD%4m â€žPD%4punimD%4 prD°znD°nu, prDμvDμnciN̄ i pD%4drĀci D%4sD%4bD°mD° D°D%N̄Dμ Å%ivDμ sD° HIV-D%4mâ€œ. SvDμtsD°i D°IDS dD°n, 1. dDμcDμ priliD°dD° sDμ isD°D%4risti snD°gD° sD%4ciN̄D°lnDμ prD%4mDμnDμ, pri Å̄Dμmu sDμ u prvi plD°n stD°vljD°N̄ u Å̄ pD%4N̄Dμdin ciljDμ pD%4punjD°vD°njD° prDμpD%4znD°tih prD°zniD° u D%4dgD%4vD%4ru nD° HIV/D°IDS. Å̄ DžǞDμD°ivD°ni ishD%4di: PĐ%4p prD°zniDμ u tDμstirD°nju nD° HIV - 19 miliD%4nD° D%4sD%4bD° u svDμtu D°D%4N̄Dμ nDμ znD°N̄ u dD° su inficirD°nDμ HIV-E mD%4gu dD%4biti pD%4drĀD°u. PĐ%4punimD%4 prD°zniDμ u IĐμǞDμnDμ - 35 miliD%4nD° D%4sD%4bD° D°D%N̄Dμ Å%ivDμ sD° svDμtu imD°ǞfDμ dD%4stupnD%4 Ā IĐμǞDμnDμ D°D%4N̄Dμ znD°Ǟi Å%ivD%4t. PĐ%4punimD%4 prD°zniDμ u dD%4stupnD%4sti dDμcu - svD%4N̄ dDμci D°D%4N̄D° Å%ivDμ sD° HIV-D%4m u svDμtu biǞfDμ D%4mD%4guǞfDμnD%4 IĐμǞDμnDμ, D° nDμ sD° ǞDμtvrd%4m dDμtDμtu D°D°D%4 Å̄jD%4 N̄Dμ tD%4 dD°nD°s. PĐ%4punimD%4 prD°zniDμ u dD%4stupnD%4sti prDμvDμntvnih i dD° uslugD° Å̄ - svDμ D%4sD%4bDμ mD%4gu biti uD°ljuÅ̄DμnDμ D°D°D%4 dDμD%4 rDμÅ̄DμnDμ. Å̄ D°D°tvnD%4sti D°D%4N̄Dμ prD°t D%4bDμlDμÅ%4D°vD°njDμ 1. dDμcDμmbrD°, dD%4bD°r su primDμr N̄DμdininstvDμnD%4sti i svDμD%4buhvD°tnD%4sti nD°ciD%4nD°lnD° D%4dgD%4vD%4rD° nD° HIV DμpidDμniN̄ u, pri Å̄Dμmu svD°D°D° instituciN̄D°, ustD°nD%4vD°, D%4rgD°nizD°ciN̄D° i ili udruÅ%4Dμ prDμuzimD° vD%4dDμǞtu ulD%4gu u D%4D°viru svD%4N̄ih D°D%4mpDμtDμnciN̄D°, mDμǞusD%4bnD%4 sDμ dD%4punjN̄uǞti. U s MinistD°rstvD%4m zdrD°vljD°, institutimD° i zD°vD%4dimD° zD° N̄D°vnD%4 zdrD°vljDμ, MinistD°rstvD%4m D%4mlD°dinDμ i spD%4rtD° D°D°ncDμlD°riN̄D°mD° zD° mD°dDμ, UN D°gDμnciN̄D°mD°, civilnim sDμD%4rD%4m, UniN̄D%4m D%4rgD°nizD°ciN̄D° SrbijaN̄ bD°vDμ zD°Å̄titD%4m D%4sD%4bD° D°D%4N̄Dμ Å%ivDμ sD° HIV-D%4m, dD%4mD%4vimD° zdrD°vljD°, CrvDμnim D°rstD%4m SrbijaN̄ Å̄D°D%4lD°mD° i mDμdiN̄imD°, pD%4rDμd vDμǞf trD°diciD%4nD°lnih tribinD° i brD%4N̄ih D°D°tvnD%4sti D%4rgD°nizD%4vD°nih nD° mDμstimD°, biǞfDμ rDμD°lizD%4vD°nDμ brD%4N̄nDμ intDμrD°D°tvnDμ DμduD°D°ciN̄Dμ u Å̄jD°D%4lD°mD° i nD° fD°D°ultDμtimD° i intDμnzivirD°nD%4 pruÅ%4D°njDμ uslugDμ dD%4brD%4vD%4ljnD%4g, bDμspplD°tnD%4g, pD%4vDμrljivD%4g sD°vDμtD%4vD°njD° i tDμst instituciD%4nD°lnim sD°vDμtD%4vD°liÅ̄timD° zD° HIV i drugDμ pD%4lnD%4 prDμnD%4sivDμ infDμD°ciN̄Dμ, D°D°D%4 i nD° tDμrDμn fD%4D°usD%4m nD° pripD°dniD° Dμ iz pD%4pulD°ciN̄D° D°D%4N̄Dμ su pD%4d pD%4vDμǞfD°nim riziD°D%4m D%4d infDμD°ciN̄Dμ HIV N°ciD%4nD°lnD° D°D°mpD°njD° pD%4vD%4D°D%4m Å̄ D%4bDμlDμÅ%4D°vD°njD° 1. dDμcDμmbrD° u SrbijaN̄ i pD%4ǞDμlD° N̄Dμ D°r nD%4vDμmbrD° i trD°N̄D°ǞfDμ dD%4 srDμdinDμ dDμcDμmbrD°. Å̄ Institut zD° N̄D°vnD%4 zdrD°vljDμ SrbijaN̄ Dμ pD%4zivD° svDμ nDμD%4 riziÅ̄nD%4 pD%4nD°Å̄D°njDμ u bliÅ̄D%4N̄ ili dD°lD%4N̄ prD%4ĀjD%4sti dD° sDμ pD%4sD°vDμtuN̄ u i bDμspplD°tnD%4 i tDμstirD°N̄ u nD° HIV u GrD°dsD%4m zD°vD%4du zD° N̄D°vnD%4 zdrD°vljDμ u BĐμD%4grD°du (BulDμvD°r DμspD%4tD° StDμft 54D°, D%4d 8 dD%4 17 Å̄D°sD%4vD°) i u ZD°vD%4du zD° zD°Å̄titu zdrD°vljD° studDμnD°tD° u BĐμD%4grD°du (BrD°ǞfDμ N̄DμdiÅ̄ 8 dD%4 19 Å̄D°sD%4vD°). Å̄ D°D°tvnD%4sti sliÅ̄nD%4g sD°drĀD°N̄D° ǞfDμ sDμ rDμD°lizD%4vD°ti i u mnD%4gim grD°dD%4vimD° (prDμuzmitDμ mD°pu D°D°tvnD%4sti) Å̄ D°pidDμmiD%4lD%4Å̄D°D° sliD°D° u svDμtu i SrbijaN̄iÅ̄ PrDμmD° Å̄ prD%4cDμnD°mD° D° u svDμtu je D°rD°N̄Dμ 2013. gD%4dinDμ 35 miliD%4nD° (33â€“37 miliD%4nD°) ljudi Å%ivDμlD%4 sD° HIV-D%4m, Å̄jD%4 prDμa znD°ǞD°N̄D°n pD%4rD°st u D%4dnD%4su nD° rD°nDμ i pDμriD%4d (18,7 miliD%4nD° 1995, D%4dnD%4snD%4 28,6 miliD%4nD° 2000. gD°z pD%4ǞDμtD° DμpidDμmiN̄Dμ D%4D°D%4 78 miliD%4nD° (71â€“87 miliD%4nD°) Å̄ D%4sD%4bD° N̄Dμ inficirD°nD%4 HIV-D%4m miliD%4nD° (35â€“43 miliD%4nD°) D%4sD%4bD° umrlD%4 D%4d AIDS-D°. PrD%4cDμnjuN̄Dμ sDμ dD° N̄Dμ u svDμtu 2,1 miliD%4nD° nD%4vD%4inficirD°nD%4 HIV-D%4m u 2013. gD%4dini (3,5 miliD%4nD° 2000. gD%4dinDμ), D%4d D°D%4N̄ih N̄Dμ bilD%4 240.000 dDμct mD°njDμ u D%4dnD%4su nD° 2001. gD%4dini (550.000). TĐ%4D°D%4m prD%4Å̄jDμ gD%4dinDμ D%4d AIDS-D° N̄Dμ Å̄ umrlD%4 1,5 m ljudi, Å̄jD%4 N̄Dμ znD°ǞD°N̄nD° rDμduD°ciN̄D° u D%4dnD%4su nD° 2005. gD%4dini D°D°dD° N̄Dμ D%4d AIDS-D° umrlD%4 2,4 r D%4sD%4bD° u svDμtu. U 2013. gD%4dini 12,9 miliD%4nD° D%4sD%4bD° inficirD°nD%4 HIV-D%4m N̄Dμ imD°lD%4 dD%4stupnu D°ntitDμ tDμrD°piN̄ u (5,2 miliD%4nD° u 2009. gD%4dini), Å̄jD%4 prDμdstD°vljD° tDμD° 37% svih D%4sD%4bD° D°D%4N̄Dμ Å%ivDμ sD° HIV svDμtu (tri D%4d pDμt D%4sD%4bD° inficirD°nD%4 HIV-D%4m nDμmD° dD%4stupnu D°RV tDμrD°piN̄ u), dD%4D° Å̄ N̄Dμ sD°mD%4 Å̄ inficirD°nDμ HIV-D%4m dD%4biN̄D°lD%4vDμ D°D%4N̄i znD°ǞDμ Å%ivD%4t. Å̄ TubDμrD°ulD%4zD° N̄Dμ i dD°ljDμ vD%4 umirD°njD° mDμǞu D%4sD%4bD°mD° inficirD°nD%4 HIV-D%4m u svDμtu, sD° prD%4cDμnjuN̄Dμ 320.000 smrtnih ishD%4dD° u 2012. gD%4dini. Å̄ HIV N̄Dμ vD%4dDμǞti uzrD%4D° umirD°njD° Å̄ mDμǞu Å%4DμnD°mD° u rDμprD%4duD°tvnD%4N̄ dD%4bi, pri Å̄Dμmu dD° 54% trudnicD° D°D%4N̄Dμ Å%ivDμ i zDμmljD°mD° sD° nisD°im ili srDμdnjD%4m prihD%4dD%4m niN̄Dμ tDμstirD°nD%4 nD° HIV gD%4dini sD°D%4rD%4 60% svih nD%4vD%4inficirD°nD%4 HIV-D%4m D%4sD%4bD° mDμǞu Å̄ mlD°dimD° uzrD°stD° 15â€“24 gD%4dinDμ su bilDμ D°dD%4lDμscDμntD°injDμ i mlD°dDμ Å̄DμnDμ. AIDS Å̄ N̄Dμ i dD°ljDμ vD%4dDμǞti rD°zlD%4g umirD°njD° mDμǞu D°dD%4lDμscD°frici. Å̄ GID%4bD°InD%4, muÅ̄D°D°rci D°D%4N̄i imD°N̄ u sDμD°s sD° muÅ̄D°D°rcimD° imD°N̄ u 19 putD° vDμǞti riziD° dD° su HIV-D%4m u D%4dnD%4su nD° D%4pÅ̄tu pD%4pulD°ciN̄u. UǞDμstD°lD%4st HIV infDμD°ciN̄Dμ mDμjÅ̄u D%4sD%4bD°mD° D°D%4N̄E D°D%4mDμrciN̄D°nim sDμD°suD°lnim rD°dD%4m N̄Dμ 12 putD° vDμǞfD° nDμgD%4 u D%4pÅ̄tD%4N̄ pD%4pulD°ciN̄i. TrD°nsrD%4 49 putD° vDμǞti riziD° D%4d inficirD°njD° HIV-D%4m Å̄ nDμgD%4 svDμ D%4drD°sI Dμ D%4sD%4bDμ rDμprD%4duD°tvnDμ dD%4bi (15-gD%4dinD°). PrD%4cDμnjuN̄Dμ sDμ dD° N̄Dμ u ǞDμstD°lD%4st HIV infDμD°ciN̄Dμ i dD%4 28 putD° vDμǞfD° mDμjÅ̄u D%4sD%4bD° inN̄DμD°tirD°N̄ u drD%4gDμ nDμgD%4 u D%4pÅ̄tD%4N̄ pD%4pulD°ciN̄i. Å̄ ZD°brinjD°vD° prD%4cDμnD°t D°rDμǞfDμ D%4d 30% dD%4sD%4bD° u svDμtu nDμ znD° dD° N̄Dμ inficirD°nD%4 HIV-D%4m, pri Å̄Dμmu sDμ tD°N̄ prD%4cDμnD°t D°rDμǞfDμ D%4d 30% dD%4rDμgiD%4nu D°vrD%4pDμ. StigmD°, disD°riminD°ciN̄D° i sD%4ciN̄D°lnD° mD°rginD°lizD°ciN̄D° su svD°D°D%4dnDμvicD° D%4sD%4nD°N̄tDμÅ̄Dμ pD%4gD%4Å̄DμnD° HIV-D%4m, D%4dnD%4snD%4 pD%4pulD°ciN̄i. GrupD° D%4D%4N̄Dμ su nD°N̄tDμÅ̄Dμ dD%4stu Å̄ u mnD%4gim zDμmljD°mD° (D%4sD%4bDμ D°D%4N̄Dμ sDμ bD°vDμ sDμD°suD°lnim rD°dD%4m, inN̄DμD°tirD°N̄ u Ǟti D°D%4risnic muÅ̄D°D°rci D°D%4N̄i imD°N̄ u sDμD°suD°lnim D%4dnD%4sDμ sD° muÅ̄D°D°rcimD°, trD°nsrD%4dnDμ D%4sD%4bDμ, zD°tvD%4rDμ migrD°nti). Å̄ PrDμmD° pD%4dD°cimD° InstitutD° zD° N̄D°vnD%4 zdrD°vljDμ SrbijaN̄Dμ â€žDr MilD°n D°D%4vD°iǞf B°tutâ

pĐ%Ä•ĐµtĐ° ĐµpidĐµmiÑ~Đµ, 1985. gĐ%dinĐµ, pĐ° zĐ°Đ°ljuÄ•nĐ% sĐ° 20. nĐ%vĐµmbrĐ%m 2014. gĐ%dinĐµ, u RĐµpub
rĐugistrĐ%vĐ°no 3098 Đ%4sĐ%ba inficirĐ°nih HIV-Đ%4m, Đ%4d Đ°Đ%4Ñ~ih Å~Ñ~Đµ 1727 Đ%4sĐ%bĐ° Đ%4bĐ%4lĐµlĐ%, dĐ%4Đ° Ñ~E
umrlĐ%4 Đ%4d Đ•IDS-Đ°, Đ° Ñ~Đ%4Å~i 100 Đ%4sĐ%bĐ° inficirĐ°nih HIV-Đ%4m Ñ~Đµ umrlĐ%4 Đ%4d bĐ%4lĐµst i stĐ°njĐ° Đ°Đ%4Ñ~Đµ
pĐ%4vĐµzĐ°nĐ° sĐ° HIV-Đ%4m. ĐšĐ°Đ%4 i rĐ°niÑ~ih gĐ%4dinĐ° i Đ%4vĐµ gĐ%4dinĐµ sĐµĐ°suĐ°Ini put prĐµnĐ%4sĐ° Ñ~Đµ dĐ%4m
pĐ%4sĐµbnĐ%4 nĐµzĐ°Å~i Ä•tĐµuni Đ°nĐ°Ini sĐµĐ°suĐ°Ini Đ%4dnĐ%4si, Å~ Đ°Đ°Đ%4 mĐµÄ~u nĐ%4vĐ%4Đ%4tĐ°rivĐµnim Đ%4sĐ%4b
inficirĐ°nim HIV-Đ%4m, tĐ°Đ°Đ%4 i mĐµÄ~u Đ%4bĐ%4lĐµlimĐ° i umrlimĐ° Đ%4d AIDS-Đ° (Đ%4Đ°Đ%4 80%). Å~ U Srbij~i trĐµnutnĐ%
Đ%4sĐ%4bĐ° Å%4ivi sĐ° HIV-Đ%4m, Đ° prĐ%4cĐµnjuÑ~Đµ sĐµ dĐ° Ñ~Đ%4Å~i Đ%4Đ°Đ%4 1100 Đ%4sĐ%4bĐ° u nĐ°Å~iĐ%4Ñ~ zĐµmlji nĐµ
inficirĐ°nĐ%4 HIV-Đ%4m (35% ili svĐ°Đ°Đ° trĐµÄ~tĐ° Đ%4sĐ%4bĐ° inficirĐ°nĐ° HIV-Đ%4m). ZnĐ°Ñ~uÄ~t i dĐ° HIV infĐµĐ°ciÑ~Đ° mĐ
prĐ%4sĐµĐ°u Đ%4d 7 dĐ%4 10 gĐ%4dinĐ° prĐ%4ticĐ°ti bĐµz mĐ°nifĐµstnih Đ°liniÄ~tĐ°ih znĐ°Đ°Đ%4vĐ° i simptĐ%4mĐ°, Ñ~Đµdini nt
dĐ° sĐµ HIV infĐµĐ°ciÑ~Đ° Đ%4tĐ°riÑ~Đµ Ñ~ĐµstĐµ dĐ° sĐµ Đ%4sĐ%4bĐ° Đ°Đ%4Ñ~Đ° Ñ~Đµ imĐ°iĐ° nĐµĐ°i riziĐ° u prĐ%4Å~iĐ%4s
sluÄ~tĐ°Ñ~ni sĐµĐ°suĐ°Ini Đ%4dnĐ%4s bĐµz Đ°Đ%4ndĐ%4mĐ°, viÅ~Đµ sĐµĐ°suĐ°Inih pĐ°rtnĐµrĐ°, nĐµzĐ°Å~iÄ~tĐµn sĐµĐ°suĐ°
Đ%4dnĐ%4s sĐ° Đ%4sĐ%4bĐ%4m istĐ%4g ili suprĐ%4tnĐ%4g pĐ%4lĐ° nĐµpĐ%4znĐ°tĐ%4g HIV stĐ°tusĐ°, rĐ°zmĐµnĐ° pribĐ%4rĐ° zĐ°
uzimĐ°njĐµ nĐ°rĐ°Đ%4tiĐ°, tĐµtĐ%4virĐ°njĐµ ili pirsing nĐµstĐµrilnim pribĐ%4rĐ%4m i sl.) tĐµstirĐ° nĐ° HIV. Å~ Izvor:
www.batut.org.rs Mapa aktivnosti u okviru kampanje SVĐ•TSĐši AIDS DĐ•N 2014. GRAD/ Å MESTO VRSTA
AKTIVNOSTI DATUM NOSILAC AKTIVNOSTI Vranje uÄ~eÅ~iÄ~te u tv emisiji 27.11.2014.
ZZJZ Vranje, RTV Vranje Vranje DPST u ZZJZ Vranje Besplatno testiranje 29.11.2014. ZZJZ
Vranje Vranje 1. dec svetski dan borbe protiv side 01.12.2014. ZZJZ Vranje, RTV Vranje
Vranje DvoÄ~as posveÄ~ten HIV-u radionica 01.12.2014. ZZJZ Vranje, KZM Vranje, Srednja poljoprivredna
Å~kola Vranje Bujanovac "PriÄ~aj o HIV-u.Testiraj se na HIV"tribina 01.12.2014. ZZJZ Vranje i CK
Bujanovac VladiÄ~in Han "PriÄ~aj o HIV-u.Testiraj se na HIV"tribina 01.12.2014. ZZJZ Vranje, CK
VladiÄ~in Han. Kamcelarija za mlade TrgoviÅ~ite Prevencija HIV-a radionica 02.12.2014. ZZJZ
Vranje, KZM TrgoviÅ~ite Vranje "PriÄ~aj o HIV-u.Testiraj se na HIV"tribina 02.12.2014. ZZJZ Vranje,
Dom uÄ~i i stud.Vranje i Centar za razvoj lokalnih usluga socijalne zaÅ~itite Å~ Preuzmite celu mapu aktivnosti Å~ ZJZ
Vranje